

Sentència 28-99 DE 16 DE NOVEMBRE DE 1999

Ponent : M.I. Sra. Marie CONTE

ANTECEDENTS DE FET

I. RESULTANT: que en data 9 de setembre de 1998 el Tribunal de corts va dictar sentència en la causa núm. 186-2/94, amb la següent part dispositiva: "FALLEM: que hem de condemnar i condemnem a l'acusat Diego S.S. com a responsable penalment en el concepte d'autor d'un delictes major de blanqueig de diners procedents del tràfic de drogues, amb pertinença a una associació, sense la concurrència de circumstàncies modificatives de la responsabilitat penal, a la pena de sis anys de presó ferma, multa de cinc milions de pessetes i expulsió definitiva del Principat. El condemnem al pagament de les despeses processals causades i acordem el comís dels diners intervinguts en el compte corrent núm. 6262-7 de Banca Reig del que en són cotitulars l'acusat i la seva esposa Antònia A.H..

Atesa la data del delictes objecte d'aquest sumari, un cop ferma aquesta sentència s'aplicaran els beneficis dels indults atorgats en data 14 de març de 1994 i 7 d'abril de 1996 per SS. EE. els Coprínceps d'Andorra".

L'esmentada sentència correspon als fets següents, que el Tribunal de Corts va considerar com a provats:

Diego S.S., de nacionalitat espanyola, el dia 19 de gener de 1991, va introduir a Andorra la quantitat de 120.000.000.-pts, quantitat de la que 119.213.000.-pts els ingressà en el compte corrent núm. 6262-7 de Banca Reig del que n'eren cotitulars l'acusat i la seva esposa Antònia A.H..

Aquesta quantitat de diners pertanyia a José Ramon P.B. conegut amb el renom de "Sito Miñanco" dirigent d'una complexa organització que originàriament fou concebuda i dedicada al contraban de tabac i més tard destinada a l'activitat més rendible del tràfic a l'engròs de cocaïna i amb l'acusat mantenia, des de feia uns 8 o 10 anys una

relació d'assessorament en comerç exterior i gestió duanera en el marc dels negocis de tabac de José Ramon P.B., relació que més tard propicia una relació entre ambdós, confiant José Ramon P.B. a l'acusat la gestió del trasllat de moneda espanyola a Andorra, activitat de trasllat de diners que l'acusat ha vingut realitzant en quantia que no ha pogut determinar-se, coneixent-ne la seva procedència en part del tràfic de droga i en benefici dels interessos de José Ramon P.B.

Aquesta concreta quantitat de 120.000.000.-pts que l'acusat va introduir a Andorra el dia 19 de gener de 1991 li havia estat lliurada dies abans a Espanya pel mateix José Ramon P.B. o per una persona de la seva organització, amb la finalitat d'ingressar-la en una entitat bancària del Principat per tal d'ocultar-ne el seu origen, que no era altre que les operacions de tràfic de cocaïna realitzades a Espanya per l'organització dirigida per José Ramon P.B., origen del que l'acusat en tenia coneixement.

Aquest mateix dia 19 de gener de 1991 fou intervinguda per la policia espanyola a l'organització de José Ramon P.B. la quantitat de 113 quilos de cocaïna de gran puresa (entre el 85,74% i el 99,93%) i detingudes diverses persones de l'organització, entre elles el mateix José Ramon P.B. a la localitat de Pozuelo de Alarcón província de Madrid i en els dies següents foren intervingudes altres importants quantitats de cocaïna i detingudes més persones de la mateixa organització.

En data 1 de febrer de 1991 en el compte corrent 6262-7 de Banca Reig hi havia un saldo de 1.237.785.- Dòlars Usa, diners tots ells procedents d'operacions de tràfic d'estupefaents dutes a terme a Espanya per l'organització de José Ramon P.B..

II. RESULTANT: que contra l'esmentada sentència s'interposa recurs de Suplicació (avui apel·lació) pel Lletrat Manuel PUJADAS DOMINGO, advocat defensor de Diego S.S. el qual al·lega l'error en l'apreciació de la prova i la violació del dret a la presumpció d'innocència.

Fa valer en sosteniment del seu recurs les següents argumentacions:

la sentència reté en l'enunciat de fets provats, que Diego S.S., en el moment del dipòsit de la suma de 120.000.000.-pts, tenia coneixement de les activitats il·lícites de tràfic d'estupefaents de José Ramon P.B., que aquest dipòsit coincideix amb la interpel·lació de José Ramon P.B. i altres i la aprehensió d'importants quantitats

de cocaïna; que Diego S.S. i José Ramon P.B. es coneixien des de molts anys enrera, a conseqüència d'activitats comercials de contraban de tabac a Espanya.

La sentència procedeix així per al·lusions, i no descriu de manera concreta les maniobres de P. posteriors a l'any 1991, ni els elements de personalitat del processat: el seu deficient estat de salut, la seva presència a totes les convocatòries adreçades per la justícia andorrana, la toxicomania del seu fill, les seves dificultats financeres degudes al present procediment, ni tampoc les proves de la seva participació en els anys 1990 a operacions de venda de tabac. La sentència tampoc té en compte que Diego S.S. no va retirar la suma dipositada a Banca Reig, embargada solament a partir del 30-4-91, ni de les informacions obtingudes de la Guardia Civil espanyola segons les quals el processat era conegut únicament per les seves activitats en relació al contraban de tabac, a exclusió del tràfic d'estupefaents.

El Tribunal de Corts ha retingut, donant-li el valor provatori d'indici, la sentència de l'Audiència Nacional espanyola mentre que no figura en els autos la sentència recaiguda en el recurs de cassació davant el Tribunal Suprem espanyol.

Els indicis retinguts per fonamentar la declaració de culpabilitat de Diego S.S., han de ser examinats respecte dels contraindicis i de les proves de descàrrec.

- el processat, com ha reconegut, tenia coneixença de la evolució vers el tràfic d'estupefaents de l'organització de José Ramon P.B., i se'n va allunyar dos anys abans dels fets objecte d'aquest procés.

- el compte corrent de Diego S.S. i la seva esposa no havia registrat quasi cap moviment des de la seva obertura i fins el 19-1-91.

- l'acusació no ha buscat la provinença dels diners ingressats a Banca Reig, doncs res permet establir que provenen dels 113 kg. de cocaïna aprehesos a Espanya en el mateix període, els quals tenen un valor netament superior.

- el fet d'haver acollit al seu domicili a José Ramon P.B., i d'haver-li procurat un passaport fals s'explica per les relacions d'amistat existents des de molt temps entre les dues persones. I és en aquesta ocasió que Diego S.S. va tenir confirmació de les seves sospites de que José Ramon P.B. estava lligat amb el tràfic d'estupefaents.

- l'origen dels 120.000.000.-pts ha estat justificat per la venda de dos containers de tabac, i l'empresonament

de Diego S.S. no feia obstacle, contràriament al que afirma la sentència, a la signatura d'un contracte.

De fet la sentència recorreguda s'ha acontentat, per retenir la culpabilitat de Diego S.S., dels elements trets de la sentència d'una jurisdicció espanyola, que es troba encara pendent de resolució d'empara constitucional, i d'indicis del tot dubtosos.

Estima finalment que el dret a la presumpció d'innocència ha estat vulnerat "per causa de prejudicament", havent analitzat el Tribunal la prova practicada així com els debats, en el curs de la vista oral, en la sola òptica de la culpabilitat del processat.

Sol·licita la lliure absolució de Diego S.S.

III. RESULTANT: que el Ministeri fiscal s'oposa al recurs.

Observa que el Tribunal de Corts estima totalment provat que els 119 milions i escaig que Diego S.S. va ingressar al compte corrent de Banca Reig el 19-1-91, provenien d'operacions de tràfic de cocaïna realitzat a Espanya per José Ramon P.B. La sentència no procedeix pas per via d'al·lusió o de suposicions i es recolza sobre els elements trets del sumari seguit a Espanya.

Fa valer que el Tribunal de Corts no havia d'enumerar, en els fets provats, les informacions sobre la personalitat de Diego S.S. que són sense relació amb la constitució del delictes del qual se l'acusa, i pel que fa la venda per part del processat de 2 contenidors de tabac, reposa únicament en les seves declaracions.

Posa de relleu que la còpia de la sentència de l'Audiència Nacional espanyola ha estat produïda per la pròpia representació de la Sra. Antònia A.H., havent aportat el Ministeri Fiscal en el curs de la vista oral, la sentència dictada pel Tribunal Suprem espanyol.

Respon punt per punt, contestant-les, als arguments oposats per Diego S.S. a títol de contraindicis, als elements de prova retinguts pel Tribunal de Corts per fonamentar la sentència condemnatòria.

Objecta que la sentència recorreguda ha examinat escrupolosament el cas sotmès a enjudiciament i estima que el fet de qualificar de Tribunal inferior al Tribunal Suprem espanyol procedeix d'un desconeixement de l'organització judicial d'aquell país, rellevant que la sentència d'aquella jurisdicció, pública i publicada, no

pot ser considerada com una prova "altament dubtosa" com ho pretén el processat.

FONAMENTS DE DRET

I. CONSIDERANT: que l'article 145 del Codi Penal preveu i reprimeix el fet de facilitar per tots els mitjans la justificació mentidera de l'origen dels béns o dels revinguts provenint concretament d'un tràfic d'estupefaents, o d'aportar la seva ajuda a una operació de plaçament, de dissimulació o de conversió del producte d'una d'aquelles infraccions; l'article 146 del mateix Codi agreuja les penes previstes en cas de pertànyer l'autor a una associació la finalitat de la qual és de cometre aquells delictes.

Que pertany a l'acusació d'establir, perquè els delictes dels articles 145 i 146 del Codi Penal siguin constituïts, d'una part la provinença d'un dels delictes previstos a l'article 145 del Codi Penal dels fons, d'altra part la pertinença de l'autor a una infraestructura financera la finalitat de la qual és de convertir els guanys procedents del narcotràfic, o sigui el coneixement per aquest darrer de l'origen il·lícit dels fons.

II. CONSIDERANT: que la prova indiciària no sols és vàlida sinó imprescindible en l'àmbit penal, perquè en la majoria dels supòsits els seus autors preveuen cometre'ls d'amagat o soterradament cercant la impunitat; que de tota manera els indicis no poden tenir per efecte de reduir a res la presumpció d'innocència que si estan plenament provats i concordants, sent insuficient un sol indicatiu. Finalment que, si els jutges del fons aprecien segons la seva íntima convicció les presumpcions invocades per l'acusació, també tenen la obligació de precisar els elements de fet sobre els quals han fonamentat llur convicció.

III. CONSIDERANT: que el Tribunal de Corts per fonamentar la seva decisió quant a la culpabilitat de Diego S.S., s'ha recolzat sobre els indicis següents, que en resulten del sumari d'instrucció i de la sentència de 30 d'octubre de 1994 del Tribunal Suprem espanyol, que cap disposició legal prohibeix a la jurisdicció interessada retenir-la com a element de prova en la mesura en que ha estat sotmesa a la lliure discussió de les parts.

1) .- Diego S.S., com ha reconegut en el curs del procediment i durant la Vista Oral, ha mantingut durant una desena d'anys una estreta relació amb José Ramon P.B., dit "Sito Miñanco" que dirigia a Espanya una important organització que tenia per objecte en un primer temps el contraban de tabac i seguidament el tràfic de cocaïna. La existència i l'objecte d'aquesta organització era un fet notori a Espanya, així com ho atesten fins i tot els retalls de premsa, datats de l'any 1990, aportats al sumari, que presenten José Ramon P.B. com un dels "capos del narcotràfic gallec". N'apareix poc creïble que el processat fos l'únic espanyol a ignorar les activitats il·lícites de José Ramon P.B.

A més Diego S.S. ha estat condemnat pel Tribunal Suprem d'Espanya el 31 d'octubre de 1994, i de manera definitiva, amb diferents membres d'aquella organització, un dels quals José Ramon P.B., com autor criminalment responsable d'un delictes de receptació en tràfic de drogues a la pena de 4 anys de presó, per haver-li estat confiat pel mateix José Ramon P.B. la gestió i el trasllat vers Andorra i altres països, de moneda espanyola de la qual no podia ignorar l'origen lligat al tràfic d'estupefaents.

2).- el processat va introduir al Principat la suma de 120.000.000.-pts, i dipositar 119.123.000.-pts sobre el compte corrent núm. 6262-7 de Banca Reig del qual n'és titular amb la seva esposa Antònia A.H., el mateix dia que la Policia espanyola realitzava una operació en el curs de la qual foren interpel·lats José Ramon P.B. i els membres de la seva organització, i interceptats 113 kg. de cocaïna.

Poc abans d'efectuar el dipòsit, Diego S.S., havia acollit en el seu domicili, com ell mateix va reconèixer, a José Ramon P.B., del qual les autoritats judicials espanyoles havien decretat la recerca i captura, i li havia procurat la documentació necessària per obtenir un passaport fals a nom del seu germà Antoni S.S., per permetre-li sostreure's a la recerca de que era objecte.

3).- el processat no ha pogut donar una explicació plausible de l'origen dels fons, ni ho ha justificat a posteriori. Ha indicat i mantingut a l'acte de la vista oral, haver obtingut de "gent de Barcelona" dels quals no precisa la identitat, uns 100.000.000.-pts a invertir en una operació de contraban de tabac, aportant el Sr. SOLER 20.000.000.-pts. Igualment ha atribuït l'origen d'aquests fons a la venda de 2 containers de tabac de contraban, dels quals no se n'ha trobat cap traça. Pel que respecta la destinació d'aquests fons, Diego S.S. no ha aportat cap contracte previ a llur trasllat, organitzant les modalitats

de llur afectació pretesa a una operació de compra de tabac, explicant a l'acte de la vista oral el fet d'haver entregat a SOLER en aquelles condicions, una "maleta" contenint 100.000.000.- pts per les relacions de confiança existents entre ells. El contracte signat entre Josep S.T. i l'esposa de l'acusat datat del 19 de gener de 1991 és segons tota aparença anti-data i fabricat per les necessitats de la causa, a l'efecte de justificar a posteriori el dipòsit al compte corrent de Banca Reig. El Tribunal de Corts relleva a just títol d'una part que Diego S.S. no ha signat aquest contracte, d'altra part que la seva esposa, que no tenia cap poder per representar la SA Servisutis, no va poder donar cap precisió respecte a les circumstàncies de la signatura d'aquest acte, que finalment el contingut d'aquest contracte no es conforme a les al·legacions de l'acusat perquè preveu concretament el bloqueig del compte que, doncs, no estava disponible per la imminent operació de contraban de tabac prevista.

4) finalment aquest compte corrent utilitzat segons les afirmacions de Diego S.S. pel dipòsit dels beneficis relatius al contraban de tabac i al finançament de les operacions de compra, no va enregistrar cap moviment des de la seva obertura feta durant l'any 1986 fins a l'any 1991. Aquest element de fet és en contradicció amb les afirmacions de l'acusat.

IV. CONSIDERANT: que els indicis retinguts pel Tribunal de Corts reposen sobre elements de fet establerts per les peces del sumari i les declaracions recollides durant la instrucció del sumari i de la vista oral; que el Tribunal de Corts no s'ha abonat, contràriament al que pretén Diego S.S., a reproduir per aplicar-les als delictes perseguits a Andorra, els elements trets del procediment seguit a Espanya contra José Ramon P.B. i els membres de la seva organització, però s'ha pronunciat de forma completa i precisa sobre les circumstàncies del dipòsit de la suma de 120.000.000.- pts, objecte de la present causa.

V. CONSIDERANT: que els contraindicis proposats pel processat no són de natura a fer fracassar els indicis precedentment enumerats, així:

-No està provat que Diego S.S., havent tingut coneixement de les activitats de traficant d'estupefaents de José Ramon P.B., s'allunyés de l'organització a fi d'evitar ser-hi implicat. Al contrari està establert concretament per la decisió del Tribunal Suprem espanyol

que el processat, a l'època dels fets, acollia José Ramon P.B. al seu domicili i li havia procurat un passaport fals.

- L'absència de moviment dels fons sobre el compte corrent núm. 6262-7 de Banca Reig fins a l'any 1991, tendeix més aviat a establir que aquell no estava destinat a les diverses operacions de contraban de tabac que Diego S.S. pretenia haver realitzat al Principat.

- No s'ha al·legat mai que la suma de 120.000.000.-pts provingués dels 113 kg. de cocaïna interpel·lats a Espanya, que no han necessàriament donat cap benefici. D'altra part, no pertany a l'acusació justificar l'origen dels fons, però sí verificar les explicacions donades per l'acusat en quant a la seva procedència, en la mesura en que aquelles són efectivament verificables. Així doncs no es pot exigir que siguin buscades les persones no identificades que haurien remés els 100.000.000.-pts a Diego S.S. En canvi, han estat practicades investigacions sobre les circumstàncies de la signatura del contracte produït per Diego S.S. i del qual el Tribunal de Corts ha apreciat, als termes del motiu precís, l'absència de valor provatori.

VI. CONSIDERANT: que el Tribunal de Corts ha fet justa apreciació dels elements de prova recollits en el curs de la causa, que permeten establir la constitució dels delictes previstos als articles 145 i 146 del Codi Penal i la participació de Diego S.S. a la comissió dels mateixos.

Que en aquestes condicions la sentència recorreguda ha de ser confirmada.

Vistes la Constitució, El Codi Penal, el Codi de Procediment Penal, la jurisprudència d'aplicació, i altres fonts del Dret del Principat d'Andorra,

La Sala Penal del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

D E C I D I M

1.- Desestimar el recurs d'apel·lació interposat per Diego S.S.

2.- Confirmar íntegrament la sentència dictada pel Tribunal de Corts en data 9 de setembre de 1998 en la causa núm. 186-2/94.

3.- Condemnar el recurrent al pagament de les despeses processals causades pel recurs.

4.- Atorgar al condemnat els beneficis dels indults atorgats en dates 14 de març de 1994 i 7 d'abril de 1996 per SS.EE. els Coprínceps d'Andorra.

5.- Retornar la Causa al M. Iltre. Tribunal de Corts, amb certificació de la present Sentència, per al seu compliment i execució.

Així, per aquesta nostra sentència, definitivament jutjant, ho manem i signem.